

Sygn. akt V U 683/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 r. w Kaliszu

odwołania J. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 22 maja 2014 r. Nr (...)

w sprawie J. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 22 maja 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. L. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 03.04.2014 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla J. L..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 22.05.2014 r. w sprawie (...) odmówił J. L. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 29.05.2014 r. wniósł odwołanie J. L., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 01.08.1978 r. do 31.01.1993 r. i od 01.02.1993 r. do 28.02.1997 r. w firmie (...) w K., a potem (...) Sp. z o.o. w P. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym 3,5 tony, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania J. L..

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 25 lat, 1 miesiąc i 17 dni.

Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 01.08.1978 r. do 31.01.1993 r. i od 01.02.1993 r. do 28.02.1997 r. w firmie (...) w K., a potem (...) Sp. z o.o.w P. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym 3,5 tony.

Uznano okres pracy w szczególnych warunkach od 04.08.1997 r. do 31.12.1998 r. w rozmiarze 1 rok 4 miesiące i 8 dni w Zakładach (...) w K..

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 01.08.1978 r. do 31.01.1993 r. i od 01.02.1993 r. do 28.02.1997 r. w firmie (...) w K., a potem (...) Sp. z o.o.w na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W okresie od 01.06.1972 r. do 16.03.1977 r. odwołujący zatrudniony był w Spółdzielni (...) w K.. Ze świadectwa pracy z dnia 09.03.1978 r. wynika iż pracował jako traktorzysta, odbywając w okresie od 24.01.1975 r. do 14.01.1977 r. służbę wojskową. Pracę traktorzysty przed służbą wojskową i po odbyciu tej służby, potwierdza także treść akt osobowych odwołującego z tego okresu.

W okresie od 21.03.1977 r. do 31.07.1978 r. odwołujący pracował w Ośrodku (...) w J.. Ze świadectwa pracy z dnia 14.06.1993 r. wynika, iż pracował jako kierowca. Odwołujący kierował samochodem ciężarowym o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony – samochód ciężarowy P. (1) do przewożenia dłużyc. Na ten okres odwołujący na rozprawie przedstawił świadectwo pracy w szczególnych warunkach z dnia 23.04.2014 r.

Odwołujący w okresie od 01.08.1978 r. do 31.01.1993 r. zatrudniony był w firmie Browary (...) S.A Browar w K., potem przekształconej w firmę (...) Sp. z o.o.w P..

W świadectwie pracy z dnia 01.02.1993 r. dotyczącym tego okresu wpisano stanowisko odwołującego – kierowca. W dniu 31.07.2002 r. odwołującemu wystawiono świadectwo pracy w szczególnych warunkach, wskazując okres od 01.08.1978 r. do 31.01.1993 r., stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz powołano Wykaz A Dział VIII przepisów ogólnych – Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. W umowie o pracę z dnia 01.08.1978 r. wskazano stanowisko kierowcy – kategoria II prawa jazdy oraz przyznano dodatek za rodzaj prowadzonego pojazdu. Z pisma z dnia 20.08.1985 r. wynika, iż odwołujący został przeniesiony od dnia 21.08.1985 r. na stanowisko robotnika magazynowego. Powyższe wynika także z aneksu do umowy o pracę z dnia 01.10.1985 r. Po tym okresie brak w aktach osobowych innych danych. Odwołujący i świadkowie twierdzą iż odwołujący cały czas pracował jako kierowca samochodu ciężarowego, przewożąc piwo, słód samochodami ciężarowymi. Nadto z zeznań powyższych osób wynika, iż w przypadku remontu samochodu kierowano pracownika na inny pojazd lub do innej pracy i w pewnym okresie sporządzano na ten temat dokumentację, czego później zaniechano.

W okresie od 01.02.1993 r. do 28.02.1997 r. odwołujący zatrudniony był w firmie (...) Sp. z o.o.w P.. Jego miejsce i charakter pracy się nie zmienił, a zmienił się jedynie kształt organizacyjny i własnościowy firmy. W świadectwie pracy z dnia 28.02.1997 r. wskazano stanowisko kierowca. W świadectwie tym stwierdzono w punkcie dotyczącym pracy w szczególnych warunkach – nie dotyczy. W umowie o pracę z dnia 01.02.1993 r. stanowisko odwołującego określono jako kierowca ładowacz. Podobnie w angażu z dnia 01.05.1993 r. W ramowym zakresie czynności z dnia 13.01.1994 r. wskazano stanowisko kierowcy. Podobnie w angażu z dnia 04.06.1994 r., umowie o wspólnej odpowiedzialności materialnej z dnia 02.01.1996 r., angażu z dnia 01.04.1996 r., 31.07.1996 r., umowie o pracę z dnia 01.06.1996 r., piśmie o rozwiązaniu stosunku pracy z dnia 27.11.1996 r.,

Odwołujący wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w okresie co najmniej od 01.08.1978 r. do 31.01.1991 r. i od 01.02.1993 r. do 31.12.1996 w (...)i w (...) oraz w okresie od 21.03.1977 r. do 31.07.1978 r. w Ośrodku (...)w J. oraz pracę traktorzysty w okresie od 28.05.1973 r. (data otrzymania prawa jazdy kategorii T) do 16.03.1977 r., odbywając w tym czasie służbę wojskową. Okres pracy w szczególnych warunkach w firmie (...)ograniczono do 31.12.1991 r., gdyż z informacji Starostwa Powiatowego w K.z dnia 29.09.2014 r. wynika, iż odwołujący miał zatrzymane prawo jazdy w 1992 r. i w 1997 r. Ponieważ nie określono czasokresu tego zatrzymania, Sąd wyłączył całe powyższe lata: 1992 i 1997 r. przy ustaleniu stażu pracy w szczególnych warunkach.

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział VIII poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca kierowców samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, w poz. 3 – praca kierowców ciągników.

Prawo jazdy uprawniające do prowadzenia samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym 3,5 tony odwołujący posiada od 18.10.1976 r., a prawo jazdy kategorii T na ciągnik od 28.05.1973 r.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków K. U. i K. H., akta osobowe odwołującego, informacja Starostwa Powiatowego w K. z dnia 29.09.2014 r.)

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stalunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych

warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie istnieje po przekształceniach. Co do okresu od 21.03.1977 r. do 31.07.1978 r. i od 01.08.1978 r. do 31.01.1993 r. odwołującemu pracodawca wystawił świadectwo pracy w szczególnych warunkach, natomiast co do okresu od 01.02.1993 r. do 28.02.1997 r. odmówiono wystawienia świadectwa z uwagi na niewystarczające dane.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630)

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, także oprócz okresu uznanego, w okresie co najmniej od 01.08.1978 r. do 31.01.1991 i od 01.02.1993 r. do 31.12.1996 w (...)i w (...) oraz w okresie od 21.03.1977 r. do 31.07.1978 r. w Ośrodku (...)w J.oraz pracę traktorzysty w okresie od 28.05.1973 r. (data otrzymania prawa jazdy kategorii T) do 16.03.1977 r., odbywając w tym czasie służbę wojskową. Okres służby wojskowej poprzedzony okresem pracy w szczególnych warunkach, po którym nastąpiła praca w szczególnych warunkach w tym samym zakładzie, uwzględniany jest do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do przyznania emerytury wcześniejszej.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd orzekł jak w wyroku.